

Kosten personeel niet in loondienst (PNIL)

Aanleiding

In de regio zijn er vanuit zorgorganisaties en gemeenten zorgen over de opvallende hoge score op de inzet van personeel niet in loondienst (PNIL). Met deze analyse wordt de inzet van PNIL in de arbeidsmarktregio's Utrecht, Amersfoort-Eemland en Gooi & Vecht nader in kaart gebracht.

Over Utrechtzorg

Utrechtzorg is de arbeidsmarktorganisatie voor zorg en welzijn in de regio Utrecht, Amersfoort en Gooi & Vechtstreek. Met 76 aangesloten deelnemers zet Utrechtzorg zich in voor een gezonde regionale arbeidsmarkt waarin alle zorg- en welzijnsorganisaties beschikken over voldoende en bekwaam personeel.

Onderzoeksvragen

De analyse geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

Hoeveel bedragen de PNIL-kosten per deelsector?

- Totaal
- Als percentage van de totale personeelskosten
- Per gerealiseerde euro omzet

Welke zorgorganisaties kennen hoge PNIL-kosten en welke juist lage PNIL-kosten?

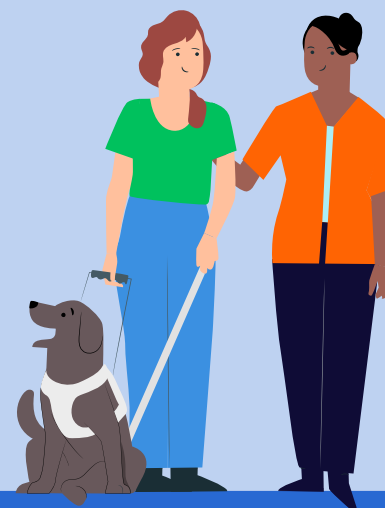
Hoe verhoudt zich de ontwikkeling van de PNIL-kosten tot de lonen en salarissen van personeel in loondienst?

Wat is de meerjarenontwikkeling (trend) van de PNIL-kosten?

Verantwoording

- Bij de analyse zal gebruik worden gemaakt van de volgende sector-indeling:
 - **UMC**, 1 organisatie
 - **Ziekenhuizen**, incl. revalidatie en categoriaal (ZKH), 7 organisaties
 - **Verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT)**, 37 organisaties
 - **Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)**, 9 organisaties
 - **Gehandicaptenzorg (GHZ)**, 15 organisaties
 - **Jeugdhulp**, 2 organisaties. Deze worden vanwege de geringe omvang tot de GGZ gerekend.
- Voor de indeling in sectoren is de gesegmenteerde omzet van de zorgorganisatie bepalend. Een zorgorganisatie actief in meerdere deelsectoren wordt ondergebracht in de deelsector waarin de meeste omzet wordt gerealiseerd.
- Van vijf zorgorganisaties die bij Utrechtzorg zijn aangesloten, zijn geen cijfers beschikbaar. Het betreft doorgaans kleinere organisaties met vaak een beperkte verslaglegging. Deze organisaties zijn buiten de analyse gelaten.
- Van het meest recente verslagjaar 2023 zijn op het moment van deze analyse alle cijfers beschikbaar. Er is geen gebruik gemaakt van extrapolaties.
- Voor de analyse is gebruikgemaakt van de openbare jaarrekeningen van Utrechtse zorgorganisaties over de periode 2015-2023.

Omzet 2023

De totale omzet van de bij Utrechtzorg aangesloten zorgorganisaties

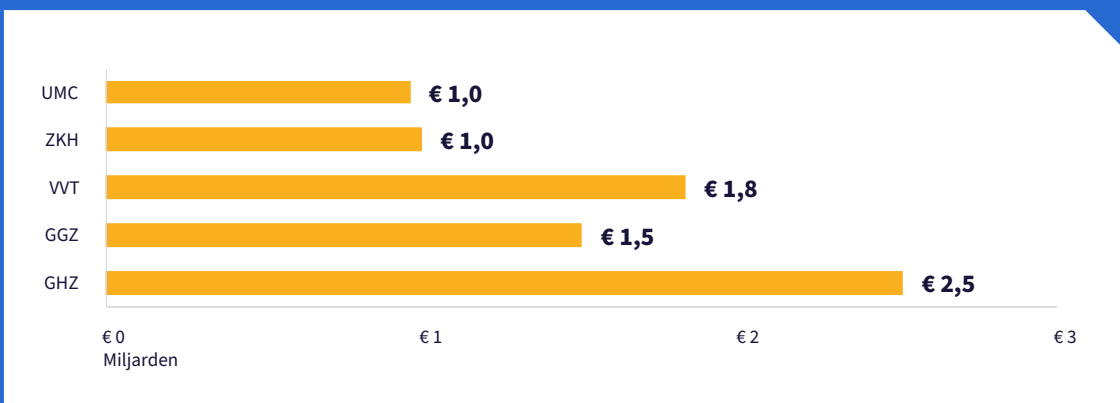

De totale omzet van de bij Utrechtzorg aangesloten zorgorganisaties bedraagt in 2023 € 11,7 mld. Dit is een toename van +6,7%.

Personeelskosten 2023

Totale personeelskosten 2023

De totale personeelskosten omvatten naast de lonen en salarissen, pensioenpremies, sociale lasten, andere personeelskosten en PNIL. De totale personeelskosten bedragen in 2023 € 7,8 mld. bij de bij Utrechtzorg aangesloten organisaties. Dit is een stijging van 6,3%.

Personeelskosten per gerealiseerde euro omzet

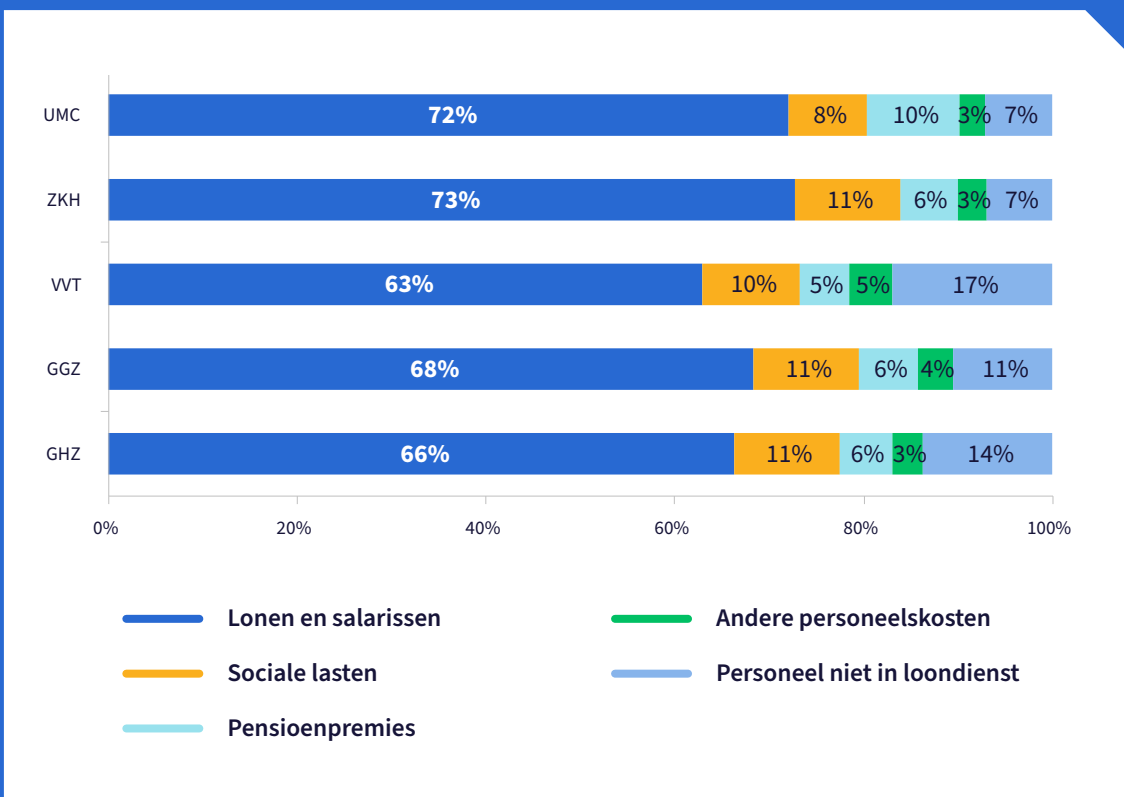

De personeelskosten zijn relatief - per gerealiseerde euro omzet - het laagst in de **cure-sector**.

De personeelskosten per gerealiseerde omzet zijn in vergelijking met 2022 nagenoeg onveranderd. In de care-sector ligt het aandeel personeelskosten in de totale exploitatie op circa 70%. Bij de ziekenhuizen en het UMC ligt dit op ongeveer: 50-60%, door hogere investeringen en daarmee gepaard gaande afschrijvingskosten.

Totale personeelskosten

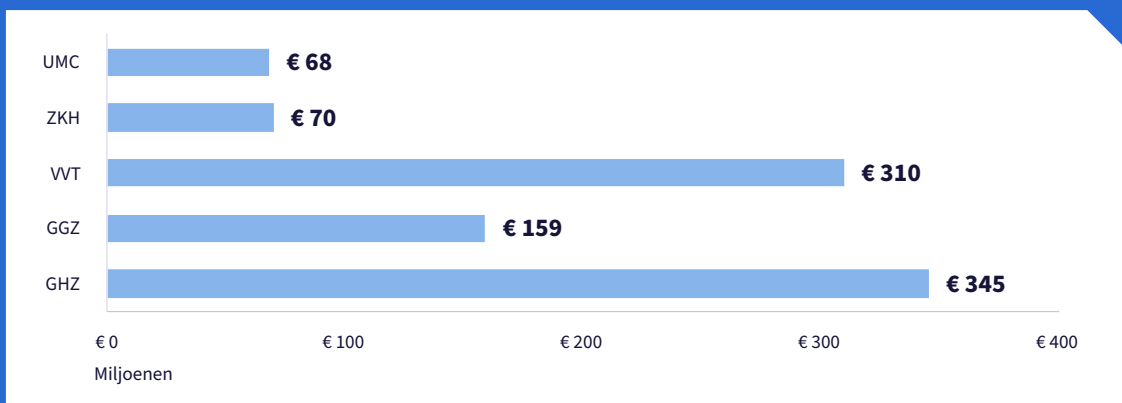
Totale personeelskosten uitgesplitst naar kostensoort

Zo'n 65-70% van de totale personeelskosten betreft lonen en salarissen. De VVT kent relatief gezien de hoogste uitgaven aan PNIL met 17% van de totale personeelskosten.

Personeel niet in loondienst

Uitgaven personeel niet in loondienst 2023

In totaal bedragen in 2023 de uitgaven voor inhuur van extern personeel € 951 mln. bij de bij Utrechtzorg aangesloten zorgorganisaties. In 2022 was nog sprake van circa € 834 mln. aan externe inhuur. De gemiddelde stijging bedraagt +14% en valt daarmee lager uit dan in 2022 (+29%).

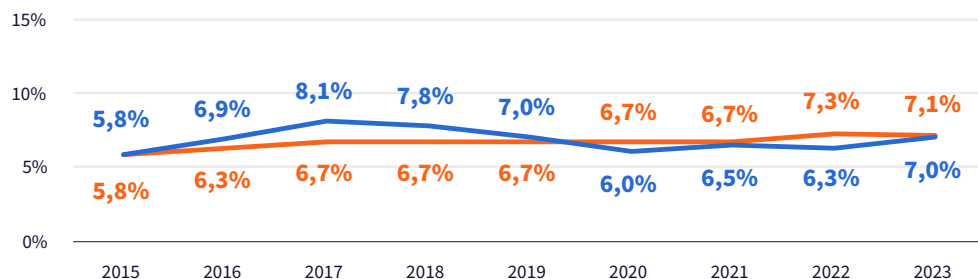
Uitgaven personeel niet in loondienst per gerealiseerde euro omzet

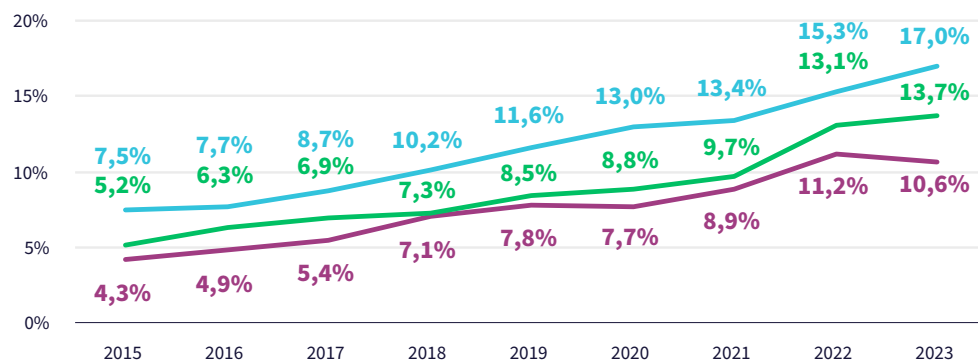
Per gerealiseerde euro omzet, wordt in de VVT het meest aan PNIL uitgegeven: van elke euro die binnenkomt gaat gemiddeld 12 cent naar de inhuur van extern personeel. In de cure blijft dit getal in vergelijking met 2022 ongeveer gelijk op 3-4 cent. In de care daarentegen is jaarlijks sprake van ongeveer 1 cent extra per gerealiseerd euro omzet.

Meerjarenontwikkeling aandeel personeel niet in loondienst in totale personeelskosten

Cure-sector

Care-sector

UMC ZKH

De cure-sector weet de inzet van PNIL door de jaren heen tamelijk stabiel te houden op 6-7% van de totale personeelskosten. In de care-sector is de jarenlange trend waarbij personeel niet in loondienst een steeds grotere plaats inneemt binnen de totale personeelslasten nog wel zichtbaar bij de GGZ en vooral de VVT. Bij de GGZ is in 2023 sprake van een trendbreuk: het aandeel PNIL neemt voor het eerst in jaren licht af.

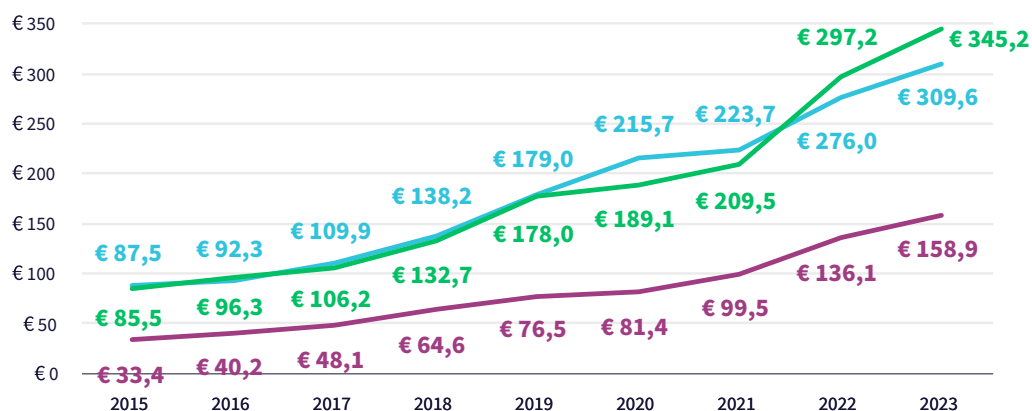
VVT GHZ GGZ

Meerjarenontwikkeling aandeel personeel niet in loondienst in Euro's

Cure-sector

Care-sector

UMC ZKH

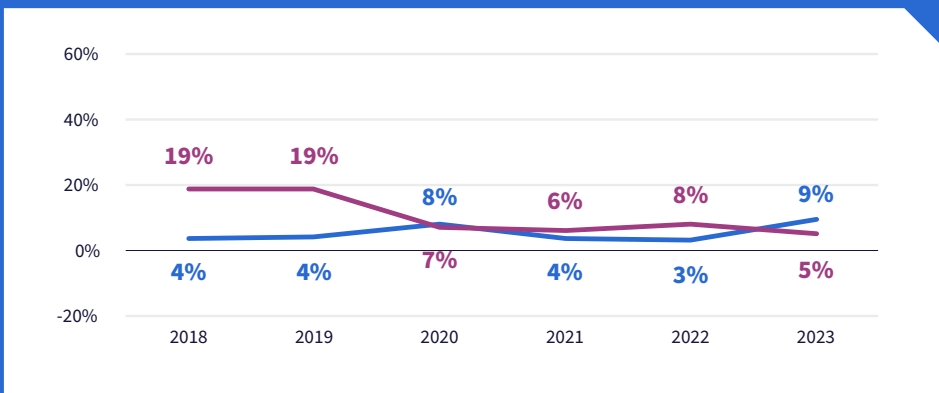
De stijging van de PNIL-kosten neemt in 2023 in de care-sector verder toe, maar minder hard dan in 2022. De sterkste stijgingen zijn zichtbaar in de GGZ en gehandicaptenzorg met respectievelijk **16,8** en **16,1%**. Initiatieven van zorgorganisaties om hun PNIL-kosten in te dammen, hebben op sector-niveau nog niet een groot zichtbaar effect, maar de minder sterke toename lijkt een indicatie van meer grip van de sector op de (overmatige) inzet van extern personeel.

VVT GHZ

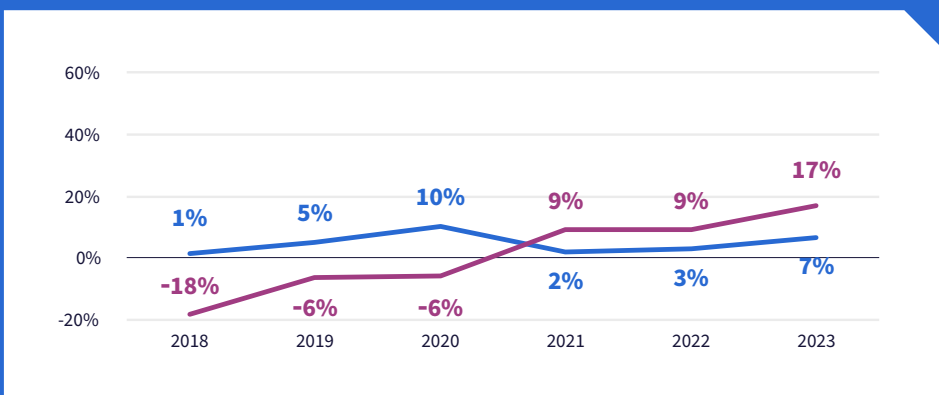
GGZ

Meerjarenontwikkeling aandeel personeel niet in loondienst
procentuele groei/daling

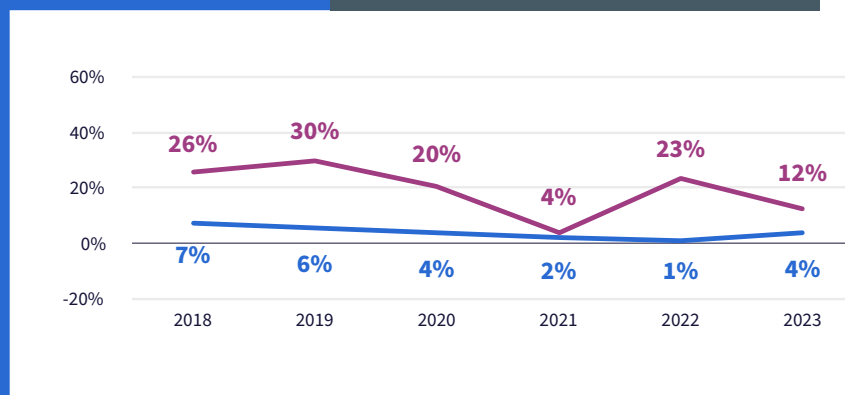
UMC

ZKH

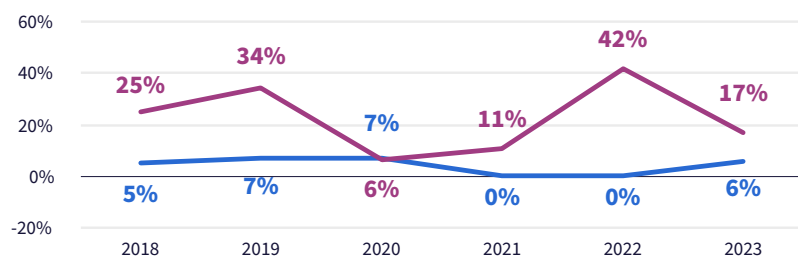

WVZ

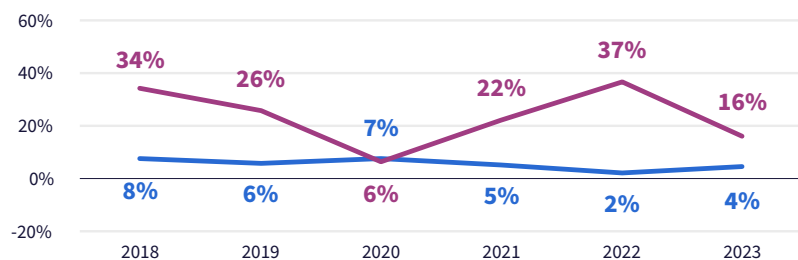

Meerjarenontwikkeling aandeel personeel niet in loondienst
procentuele groei/daling

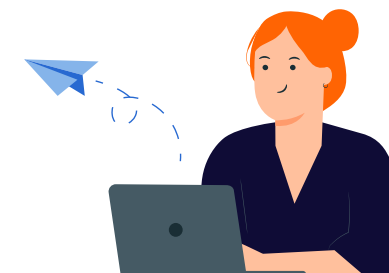
GHZ

GGZ

— Lonen en salarissen
— PNIL

Colofon

Kantoor
Papiermolen 10 3994 DK Houten

Telefoon
030 - 634 08 08

Online
secretariaat@utrechtzorg.net

www.utrechtzorg.net

